

Lietuva

ESF projektas „Taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) sistemos plėtra“

Pagrindiniai faktai

KONKRETUS VEIKSMŲ PROGRAMOS UŽDAVINYS

„Pagerinti verslo reguliavimo aplinką“

TIKSLINĖS GRUPĖS

- 1) Asmenys, siekiantys įgyti mediatoriaus kvalifikaciją
- 2) Visuomenės nariai (fiziniai ir juridiniai asmenys)

PARAMĄ GAUNANTI ORGANIZACIJA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija

PROJEKTO TRUKMĖ

Nuo 2018-03-30 iki 2020-09-30

KOORDINATORIUS

Monika Kuodė, vyriausioji specialistė, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija

monika.kuode@tm.lt

PARTNERIAI

Nacionalinė teismų administracija, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba, Valstybės įmonė Registrų centras

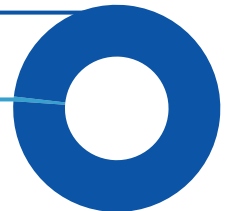
BIUDŽETAS

915 670,51 EUR

ESF įnašas

6 677,20 EUR

Nacionalinio Lietuvos Respublikos biudžeto įnašas

PROJEKTO / ORGANIZACIJOS INTERNETO SVETAINĖ

<http://bit.ly/3aQhcS8>

<http://tm.lrv.lt/en/>

<https://www.facebook.com/teisingumas/>

Įgyvendinta veikla

PROJEKTAS SKAIČIAIS

Išmokyti mediatoriai

Apmokyti teisėjai

Atnaujintos ir įrengtos patalpos

Publikuoti informaciniai lankstinukai

PAGRINDINĖS PROJEKTO UŽDUOTYS

Paruošti kvalifikuotus mediatorius (parengti egzaminų mokymo programą mediatoriams, mokyti ir egzaminuoti mediatorius, mokyti teisėjus, įvykdyti tris pažintinius vizitus ir organizuoti tarptautinę konferenciją teisėjams teisminių ginčų taikinamojo tarpininkavimo srityje).

Užtikrinti tinkamas sąlygas taikinamojo tarpininkavimo procesui (sukurti IT priemonę – mediatorių sąrašą ir atnaujinti penkias bei įrengti septynias patalpas, reikalingas privalomam taikinamajam tarpininkavimui vykdyti).

Informuoti visuomenę apie taikinamojo tarpininkavimo galimybes sprendžiant teisinius ginčus (išleisti informacinius lankstinukus, informuoti per valstybinius ir regioninius televizijos kanalus, informuoti per radijo laidas, publikuoti straipsnius ir pradėti naudoti reklaminę juostelę).

Projekto eiga: nuo koncepcijos iki įgyvendinimo

PIRMINIS ETAPAS

PROJEKTO KONTEKSTAS

2017 m. Lietuvos vyriausybė išleido teisės aktą, kuriame **nuo 2020 m. sausio 1 d. numatomas privalomasis teisminis taikinamasis tarpininkavimas sprendžiant šeimos ginčus**. Teisės akte pristatyti įvairūs atnaujinimai. Pavyzdžiui, jame nurodoma, kad taikinamojo tarpininkavimo paslaugą gali siūlyti tik kvalifikuoti mediatoriai, kurie buvo įtraukti į nacionalinį mediatorių sąrašą. Asmenys, siekiantys būti įtraukti į sąrašą, turės dalyvauti mokymuose taikinamojo tarpininkavimo tema per pastarųjų penkių metų laikotarpį ir išlaikyti mediatoriaus kvalifikacinį egzaminą.

PROJEKTO TIKSLAS

Projektu siekiama **pagerinti Lietuvos teisminės sistemos efektyvumą plėtojant alternatyvias ginčų sprendimo galimybes**. Projektą sudaro trys uždaviniai, kuriais siekiama: 1) paskatinti taikinamąjį tarpininkavimą sprendžiant civilinius ginčus, paruošiant kvalifikuotus mediatorius, juos mokant ir egzaminuojant pagal surastą programą; 2) garantuoti tinkamas technines sąlygas ir aplinką, reikalingą taikinamojo tarpininkavimo procesams; ir 3) informuoti visuomenę apie taikinamojo tarpininkavimo galimybes sprendžiant civilinius teisminius ginčus.

PAGRINDINIAI IŠŠŪKIAI IR PATIRTI SUNKUMAI

Projekto įgyvendinimas buvo gana sklandus, iki šiol iškilė tik keletas nedidelių problemų. Prie tokių sunkumų priskiriama ESFA (ESF lėšas įgyvendinančios agentūros) administracinių reikalavimų derinimas su įprastinėmis viešųjų pirkimų procedūromis; arba projekto poreikius atitinkančio informavimo plano sukūrimas. Be to, mediatorių sąrašas bus nauja priemonė, kurios kūrimui problemų gali kelti įvairūs visų suinteresuotųjų šalių lūkesčiai ir poreikiai. Gali kilti tam tikrų sunkumų pabaigti kurti ir testuoti IT priemonę per nurodytą terminą, kuris yra gana trumpas.

PAGRINDINIAI PASIEKIMAI IR ĮVYKIAI ĮGYVENDINIMO PROCESO METU

Projekto komanda pradėjo įgyvendinti įvairią su projektu susijusią veiklą. Komanda sukūrė mediatorių egzaminavimo programą, kuri buvo tiesiogiai perduota į mokymo planą. Be to, komanda pradėjo organizuoti mokymo kursus asmenims, kurie nori tapti mediatoriais, ir tai sulaukė daug susidomėjimo. Nacionalinė teismų administracija taip pat atliko tris pažintinius vizitus užsienio institucijose ir išleido pirmuosius informacinius lankstinukus. Labiau apčiuopiami rezultatai bus pastebimi užbaigus kitas projekto veiklas, pvz., kai bus sukurtas mediatorių sąrašas arba bus atnaujintos patalpos.

PAGRINDINIAI REZULTATAI IR SĖKMĖS VEIKSNIAI

Jau dabar galima nustatyti kelis veiksnius, kurie iki šiol turi poveikio projekto rezultatams. Tai apima visų partnerių norą efektyviai bendradarbiauti ir bendrauti, vidines darbuotojų, dirbančių su projekto veiklomis, kompetencijas, kruopštų planavimą, rizikos valdymą ir **vidurinėsios bei vyresniosios vadovybės** Teisingumo ministerijoje ir atitinkamose partnerių institucijose paramą. Pastaroji parama užtikrino sėkmingą tarpinstitucinį bendradarbiavimą.

(NUMATOMAS) POVEIKIS TEISMINEI SISTEMAI IR VISUOMENEI

Instituciniu lygmeniu projektas turėtų prisidėti prie teisminės sistemos efektyvumo didinimo įgyvendinant naujas taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) sistemos gerinimo priemones. Tai turėtų sumažinti teismų darbo krūvį, taupyti Lietuvos valstybinio biudžeto lėšas, padidinti mediatoriaus profesiją besirenkančių asmenų skaičių ir supaprastinti taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) sistemos administravimo procesus. Komanda viliasi, kad visuomenės lygmeniu projektas padidins informuotumą apie taikinamojo tarpininkavimo praktiką ir daugiau žmonių sieks spręsti ginčus taikiai, o ne tik tuomet, kai tai yra privaloma.

IŠMOKTOS PAMOKOS: ESF FINANSINĖS PARAMOS VAIDMUO

Komanda identifikuoja kelias projekto įgyvendinimo etapu išmoktas pamokas. Visų pirma, su projektu dirbančių asmenų darbo tęstinumą reikėtų užtikrinti nuo pat pirmo etapo iki pabaigos. Antra, komanda jaučia daugiau sužinojusi apie viešųjų pirkimų procedūras ir patobulinusi savo įgūdžius. Užtikrindama ESF finansavimą, Teisingumo ministerija ir jos partnerės institucijos ėmėsi reikšmingų veiksmų taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) sistemai Lietuvoje patobulinti. Projektas padėjo stiprinti institucinius pajėgumus, reikalingus koordinuojant ir prižiūrint taikinamojo tarpininkavimo procesą Lietuvoje. Visų svarbiausia, šis projektas atskleidė, kad **galima suderinti reformų įgyvendinimą su ESF finansavimo procesais**.

Šaltinis: informacinio lankstinuko „Išspręsk ginčą taikiai. Rinkitės mediaciją!“, parengto Nacionalinės teismų administracijos, pirmasis puslapis

REZULTATAI, POVEIKIS

PAMOKOS

Asmeninės patirtys

„Esame įsitikinę, kad tikslingas ESF lėšų naudojimas reikšmingai prisideda plėtojant naujas teismines idėjas, kuriant taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) sistemą ir didinant visuomenės informuotumą šia tema.“

Vytautė Ročienė, vyriausioji specialistė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje

„Tokie, kaip šis, projektai yra naudingi plėtojant taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) sistemą Lietuvoje. Informacijos sklaida, patirties įgijimas ir dalijimasis ja prisideda plečiant taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) sistemą Lietuvoje. Galbūt kuo daugiau ginčų išspręsti taikiai, tuo sėkmingesnė ir laimingesnė yra visuomenė.“

Vyriausioji specialistė Nacionalinėje teismų administracijoje

Tyrimu „ESF paramos viešajam administravimui pažangos vertinimas“ (PAPA) siekiama pristatyti konkrečius ESF finansuojamos viešojo administravimo reformos atvejus ir gebėjimų formavimo iniciatyvas. Rangovas parengė 30 atvejų studijų ir informacijos suvestinių dėl ESF remiamų projektų, kurie buvo finansuojami 11-o teminio tikslo 17-oje paramą gaunančių šalių 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu.

Šis dokumentas buvo paruoštas Europos Komisijai. Tačiau jame atskleidžiama tik autorių nuomonė, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokią naudojimą, susijusį su jame pateikta informacija.

PPMI

Daugiau apie projektą sužinokite sekdami nuoroda <http://bit.ly/PAPA-PPMI> arba nuskaitydami QR kodą išmaniojo telefono fotoaparatu.

© Europos Sąjunga, 2020 m.